

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Боровик А.В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
проректор з наукової роботи*

*Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Останньою проблемою правового регулювання у сфері запобігання домашньому насильству, яка потребує ґрунтовного вивчення є повільний процес провадження адаптації законодавства України у сфері запобігання домашньому насильству до правового доробку стандартів Європейського Союзу.

За роки незалежності Україна, зробила великий крок у адаптації законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству до законодавства країн ЄС. Разом з тим, з невідомих причин, розвиток та адаптація національного законодавства у сфері запобігання домашньому насильству до стандартів ЄС на сьогоднішній день зупинився.

Однією з причин такого зупинення є те, що Україною досі не ратифіковано один із найважливіших міжнародно-правових договорів у вказаній галузі, а саме Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами.

З цього питання координаторка Громадської ради з гендерних питань при МФО «Рівні можливості» Л. Кобелянська під час онлайн-обговорення, організованого Українським кризовим медіа-центром та кампанією проти сексизму в медіа та політиці «Повага», акцентувала увагу, що основним актором і споживачем результатів від ратифікації Стамбульської конвенції є суспільство. Її ратифікація – це питання нашої приналежності до європейської спільноти та чи поділяємо ми європейські цінності [1].

Разом з тим, Стамбульська Конвенція надає країнам-членам комплексну юридичну базу, стратегії та заходи, засновані на найкращому досвіді запобігання та протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству. Її основні цілі:

– захист жінок від усіх видів насильства та запобігання, переслідування і викорінення насильства над жінками та домашнього насильства;

- сприяння викоріненню всіх видів дискримінації щодо жінок;
- сприяння рівноправності між жінками та чоловіками та розширення прав жінок;
- захист і допомога всім постраждалим від насильства над жінками та домашнього насильства;
- сприяння міжнародній співпраці, спрямованій проти цих видів насильства;
- забезпечення підтримки та допомоги організаціям і правоохоронним органам у співпраці між собою з метою запровадження інтегрованого підходу до викорінення насильства стосовно жінок та домашнього насильства [2. с. 16].

Ратифікація та подальше впровадження положень Стамбульської конвенції сприятиме стабільному підходу до регулювання суспільних відносин у сфері захисту прав жінок. У результаті чого, ми будемо мати впроваджені системні та комплексні заходи захисту прав постраждалих від насильства та домашнього насильства. Не менш важливим є те, що ратифікація Стамбульської Конвенції забезпечить українське законодавство від політичних впливів, що можуть проявлятися у скасуванні діючих законів у сфері запобігання та протидії домашнього насильства та ін. Адже закон може змінюватися або ні, а гарантії, встановлені міжнародним актом, залишаються чинними без обмеженого часу дії. При цьому нові закони, які прийматимуться за умов ратифікації Стамбульської конвенції, – не можуть суперечити їй. Варто зазначити, що ратифікація Конвенції Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок та домашньому насильству створить можливість впровадження додаткових механізмів захисту прав постраждалих від гендерно-обумовленого насильства, покриє наявні прогалини в українському законодавстві та надасть можливість Україні співпрацювати із міжнародним співтовариством та отримати доступ до інформації, міжнародних механізмів захисту та рекомендацій, що є цінним для захисту прав українок не лише в Україні, але й за кордоном [3].

Разом з тим, вказаний міжнародно-правовий договір залишається нератифікованим Україною, а тому не може вважати частиною національного законодавства. Зазначена бездіяльність органів державної влади значно знижує ефективність правого регулювання запобігання домашнього насильства в Україні, порівняно з іншими країнами ЄС. Зважаючи на вказане, вбачається необхідність у ратифікації вказаного нормативно-правового акту, адже без цього органи державної влади не зможуть забезпечити належний рівень правового регулювання запобігання домашньому насильству.

Література:

1. Електронний ресурс: <https://uacrisis.org/uk/ratyfikatsiya-stambulskoyi-konventsiyi-tse-pytannya-nashoyi-prynalezhnosti-do-yevropejskoyi-spilnoty-ekspertka> (дата звернення 04.10.2021).
2. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція) : довідник для членів парламенту. Рада Європи, 2013. 108 с. Режим доступу: URL: <https://rm.coe.int/1680096e45>. (дата звернення 04.10.2021).
3. Чому українській судовій, правоохоронній та юридичній спільноті необхідна Стамбульська Конвенція? Режим доступу: URL: <http://jurfem.com.ua/chomu-potribna-stambulaska-analitychnyi/> (дата звернення 14.10.2020).

ПОДОЛАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОГО НАСИЛЬСТВА

Дем'янчук В.Ю.

*студентка 1 курсу юридичного факультету
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Частинами 1, 2 ст. 24 Конституції України передбачено, що громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками [1].

Крім того, ч. 2 ст. 21 Конституції України закріплює засаду невідчужуваності та непорушності прав і свобод людини, відповідно до якої не допускається не тільки відчуження прав і свобод, якими людина володіє, а й обмеження їх змісту, створення перешкод для їх реалізації тощо. У ч. 3 ст. 129 Основного Закону держави проголошується, що рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом є однією з основних засад судочинства [1].

Аналогічне твердження закріплено ч. 1 ст. 9 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», згідно якої правосуддя в Україні здійснюється на засадах рівності всіх учасників судового процесу перед